

Maara Yamyamları 2

– Mehmet Şaban · 27 Aralık 2009

Frenkler geldiklerinde Suriye'deki siyasi hayat, korkak ve korkudan kaynaklanan acımasız iki kardeşin savaşı nedeniyle zehirli bir kuyu gibiydi. Halep hükümdarı Rıdvan Selçukî ile Dimaşk hükümdarı Dukak Selçukî... Bunlar birbirlerine karşı öyle korkunç bir hınç duymaktadırlar ki, her ikisine birden yönelen ve herkesten çok ikisini ilgilendiren bu Frenk seli bile bu kini ortadan kaldırmamaktadır. Bu yıl Rıdvan 20 yaşında ve Dukak'tan 2-3 yaş daha büyüktür. Ama kendisini kalesine kapatmış, sadece Cuma namazlarında Büyük Camiye gitmek dışında kaleden çıkmamaktadır. Hakkındaki dedikodular o kadar korkunçtur ki duyanların tüyleri diken diken olmaktadır. Kısa boylu, hafif çekik ve kara gözlü, sert mizaçlı bu kişi hakkında ibn el-Kalanissi "Haşhaşiyun tarikatına mensup bir müneccim tabipin etkisi altındadır" demektedir. Bu Haşhaşiyun tarikatının mazisi o yıllarda pek yenidir. Ve Frenk istilasının tüm evrelerinde önemli bir rol oynayacaktır. Frenk istilası boyunca dünya uyuşturucu tekeli olarak rol oynarken Moğol istilası ile de dağılarak tüm dünyaya uyuşturucu zehrini yaymayı başaracaktır. Aslında asıl ilginç ve korkunç olanı Rıdvan'ın bu Haşhaşiyun suikastçıları, önemli düşmanlarını ortadan kaldırmak için kullandığı çarşılarda fısıldanmaktadır. Dine aykırı hareketleri, devrinde işenen faili meçhulün artıyor olması gibi sebeplerle halk tarafından kuşkuyla karşılanırken asıl kin duyanlar ise bizzat Selçuklu ailesi içinde görülmekteydi. Başka kardeşi Dukak... Babaları Tacüddevele Tutuş Sultan Berkyaruk'la taht kavgası için Rey şehri surları dibinde öldüğü vakit (1095) Şam'da varis olarak şehzade bırakmış bulunuyordu. O esnada hepsi de Halep'te bulunuyordu. Rıdvan bir gee, "Birgün büyüyüp taht iddiasında bulunurlar" korkusuyla henüz 5-6 yaşlarında olan 2 çocuk kardeşini boğdurtarak öldürmüştü. Dukak ise boynunu cellatların ellerinden zor kurtararak Şam'a sığınmış ve hemen halk tarafından Şam tahtına oturtulmuştu. İşte ölümden kurtulan bu şehzade o gün bugündür hemen her gün Rıdvan'ın kendisini öldürteceği korkusuyla büyük bir koruma ordusu ile yaşamaktadır. Bu yarı deli iki kardeş arasındaki entrikalara karışmamaya çalışan Yağısıyan'ın işi daha da zorlaşmaktadır. Şekil olarak Rıdvan'a bağlı bulunan ihtiyar köle, artık rahat bir ölm beklemek istemektedir. Ama o devirlerde yatağında ölen çok az emir vardır aslında. Öncelikle tarafını tuttuğunuz şehzadenin kazanması gerekmektedir. Tarafını tuttuğunuz kişi kaybederse emiri ölüm, en iyi ihtimalle zindan beklemektedir. Ama kazanırsa, birkaç cariye ve büyük bir para ödülü alabilirdi. Fakat hep aynı ata oyanmaması gerektiğini de bilmeliydi. Hayatı bu entrikalar içinde geçen Yağısıyan hayatının son günleri olarak düşündüğü bu günlerde bir tedbir vesikası olarak kızını Rıdvan ile evlendirmiştir. Halep şehri Antakya'ya üç günlük yaya mesafededir ve bu Frenk istilası ikisini birden ilgilendirmektedir. Ve Rıdvan'ın Yağısıyan'a damat olması demek onun bu toprakları istimlak, istila veya yağma etmeyeceği anlamına gelmiyordu tabii ki. Haşhaşiyun suikastçılarının Dukak gibi htiyar Yağısıyan'a da musallat olmuşlardı ve o ilk olarak Dukak'a yanaşmayı tercih etti. Fakat Dukak tereddüt içindeydi. Yağısıyan'a Frenkler'den korktuğu için tereddüt etmediğini beyan ediyor fakat yardım etmeye de yanaşmıyordu. İnanın Yağısıyan hayatını garanti altına alabilse aslında Selçuklu mülkü olan bu toprakları Selçukoğullarına bırakır ve aynen kaçardı bugün. Ama yeryüzünün yarısını tutan Selçukoğullarından başka düşmanları da vardı.

Yaşayamazdı. Ya Antakya yaşayacak, Yağısıyan yaşayacak, ya Antakya düşecek ve Yağısıyan da ölecekti. Artık işler bu durumda idi. Müttefikleri Dukak'ı ikna etmek için iyi bir diplomat, asker ve geleceği parlak olan Şemsüddeve'yi yolladı. Şems Dukak ve danışmanlarını kâh pohpohlayıp kâh tehdit ederek bıktırdı. Sonun Dukak istemeye istemeye de olsa ordusunu hazırlayarak yola çıktı. Dukak aslında haklıydı biraz. Ağabeyinin yanından geçerek Antakya'ya gitmesi ve onu arkasında bırakması tehlikeliydi epey. Zaten bir hafta sürecek yolculuk sırasında fikir değiştirmek için çok zaman bulacaktı. Hem gittikçe geriliyor ve dönmek için bahaneler buluyordu. Fırsat tam da Halep yakınlarında çıktı karşısına. 31 Aralık günü kara bulutların bıraktığı sicim bir yağmurun altında büyükçe bir Frenk birliğiyle karşılaşmışlardı. Hayvanları için ot arayan, sayıca kendisinden çok az olan ve muhasara'daki rahatsızlıklarına rağmen Dukak saldırı emrini vermekte tereddüt etmiş ve Frenk süvarileri için bu duraksama yayılma zamanı tanımıştı. Akşam karanlığı çöktüğü zaman yenen veya yenilen yoltur ama Dukak çok zayıf vermiştir ve geri dönüş için yeterli bir sebeptir bu. Şems her ne kadar yalvardıysa da Dukak Halep'e döner. İlk umut suya düşmüştür böylece. Ayın sudaki yansıması gibidir kurtuluş umudu Yağısıyan için. Dokunamazdı ki umuda hem o. Dokunursa sanki büyü bozulacak, hiç kimsenin yardımına gelmeyeceğiniz anlayacaktı.